

ПОЛОС УКРАЇНИ

Впада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 98 ◆

Четвер, 23 травня 1991 року

Ціна 10 коп.

...СИРІТСТВО ЯК БЛАЖЕНСТВО?

Вперше йти в армію — все одно, що вперше йти до дитсадка чи, скажімо, до першого класу. Звісно, солдат навіть собі в цьому не признається, але душа його в цей день молодшає одразу років на тринадцять і тихенько та безпорадно плаче за мамою. І це — прекрасно.

Так, прекрасно, бо, справді, що поганого в тім, щоб хоч раз на кілька літ отак любити маму — як цілий світ, до ніжного розпачу?

Це — той самий момент, коли сирітство є блаженством, бо відкриває істинну ціну рідних тобі людей і місць.

Що ж поробиш, коли для цього потрібен шок?

(Закінчення на 9-й сторінці).

Фото Серія КОВАЛЬЧУКА.

УТОЛИЩЮ України з робочим візитом відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Ірландії в СРСР Патрік Маккайб. 21 травня його прийняв Голова Верховної Ради УРСР Л. Кравчук. Відбулась розмова, в ході якої гість цікавився політичним становищем у республіці, підготовкою її нової Конституції, ставленням України до підписання Союзного договору, існуючими проблемами, що виникають у ході перебудови.

З обох сторін було висловлено готовність максимального сприяти розвитку всабирих українсько-ірландських зв'язів.

У розмові взяли участь керівники Секретаріату Верховної Ради УРСР М. Хоманко і міністр закордонних справ УРСР А. Зломило.

Посол Ірландії зустрівся з головою Комісії у закордонних справах Верховної Ради УРСР Д. Павличком. Він побував у Міністерстві закордонних справ УРСР і Київському міському виконкомі.

УЧОРА в центральній пресі опубліковано Закон Союзу Радянських Соціалістичних Республік «Про соціальний захист громадян, які потерпіли внаслідок чорнобильської катастрофи», прийнятий Верховною Радою СРСР 12 травня цього року.

РАДЯНСЬКІ люди приголомашені звісткою, що надійшла з Індії, про зв'язство Радника Ганді. З ім'ям цієї людини, яку добре знали в нашій країні, показано багато сторінок радянсько-індійської дружби. Потім телеграм, телефонні дзвінки надходили зараз у посольство Індії в Москві. Воно повідомляє, що траурну книгу співчуття відкрито в посольстві 23 травня з 11 до 16 години. Адреса: вулиця Обуза, 6.

НА землі волинській, де відбулась одна з «найбільших» козацьких битв — битва під Барестачком, почалися торжества, присвячені 500-річчю українського козацтва. В Луцьку відбулись організовані обласною філармонією театралізовані «Свято слави козацької», в якому разом з місцевими артистами взяли участь відомі виконавці і творчі колективи республіки.

КОМОЮНІКЕ

ПРО ПЕРЕБУВАННЯ ДЕЛЕГАЦІЇ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ
НА ЧОЛІ З ПРЕЗИДЕНТОМ РЕСПУБЛІКИ Ф. ТУДЖАНОМ

В УКРАЇНСЬКІЙ РАДЯНСЬКІЙ СОЦІАЛІСТИЧНІЙ РЕСПУБЛІЦІ

Ка запрошення Головною Радою Української Радянської Республіки Л. М. Кравчука в Києві 20 — 21 травня 1991 року перебував з візитом делегата Республіки Хорватія на чолі з Президентом республіки доктором Ф. Туджаном.

У ході зустрічі відбувся детальний обмін думками про сучасне суспільно-політичне становище в Україні та Республіці Хорватії, а також в СРРП та СОРЮ, обговорено шляхи подальшої активізації українсько-хорватського співробітництва на всіх рівнях, включаючи підприємства, установи, громадські організації.

Ф. Туджан поінформував Л. М. Кравчука про внутрішню ситуацію в Хорватії і зусилля, спрямовані на відход від однопартійної системи і створення вільного ринку.

Особливо були відзначені зусилля, що їх Республіка Хорватія докладла для захисту свого суверенітету загрози з боку Радянської Хорватії.

Ф. Туджан ознайомив Л. М. Кравчука з пропозицією, спрямованою на вихід з державно-політичної кризи, що охопила Югославію, шляхом створення Союзу суверенних держав, а якщо це не буде можливим, — мирні вирішення питання про війну.

В свою чергу Л. М. Кравчук поінформував хорватську сторону про розвиток подій в Україні, наголосивши, що визначальним в житті республіки є робота по реалізації положень Декларації про державний суверенітет України, яка відкриває нову сторінку в історії українського народу, визначила конкретні шляхи залучення ним справжньої державності.

У принциповому плані наголосилося на тому, що курс на суверенітет України

не має нічого спільного з національною агресією, а спрямований на ефективне забезпечення інтересів народу України через її взаємодію співробітництво з державами — учасницями Новою Сторою, а також ішими іраїями.

Наголосилося, що в принципово умовно здійснення всього наведеного є ринковою високоэффективної рівноваги економіки. У цьому плані визначальним, що для України значний інтерес має досвід розвитку ринкового господарства Хорватії.

Ф. Туджан відзначив, що промисловий потенціал Хорватії має можливість для успішної багаторівневої кооперції хорватських підприємств та фірм з українськими партнерами, наприклад у галузі виробництва, технічної, легкої та харчової промисловості, сільськогосподарського виробництва. В цьому контексті висловлювалися зацікавленість активізувати розвиток взаємодіючих економічних відносин.

Зокрема, було висловлено зобов'язання у налагодженні передумок практичного співробітництва у галузях, що мають особливе значення для забезпечення першочергових внутрішніх потреб України — сільсько-лісового господарства, виробництва продуктів харчування, поставок сировини, товарів широкого вжитку, житлового будівництва та будівництва шляхів сполучення, охорони здоров'я тощо.

З задоволенням відзначалося, що підписана в ході візиту Президентов Республіки Хорватії Ф. Туджана з УСР Угода між Урядом Української Радянської Соціалістичної Республіки і Урядом Республіки Хорватії про торговельно-економічні зв'язки і науково-технічне співробітництво відкриває нові перспективи для налагоження плідних взаємин в такій об'ємній і важливій

сфері, якою є розвиток національних економік, спрямованих насамперед на благо українського і хорватського народів.

Домовлено, що буде проведена підготовка для відкриття представництва України у Загребі і закордонного бюро Республіки Хорватії у Києві на засадах взаємності з метою розвитку дружніх відносин, поглиблення господарсько-економічного, культурно-освітнього, науково-технічного, інформаційного та іншого співробітництва між Україною та Хорватією.

Українська сторона відзначила, що нещодавно прийнятий Закон про зовнішньоекономічну діяльність покликаний створити належні правові умови для співпраці українських та іноземних, в тому числі хорватських, партнерів в Україні.

Обговорюючи проблему подолання наслідків чорнобильської катастрофи, Л. М. Кравчук та Ф. Туджан були спільні в тому, що ця проблема має міжнародний характер і потребує колективної зусиль всього світового співтовариства.

Л. М. Кравчук поінформував Ф. Туджана про захоплення, що викликають парламентські вибори України для міжбанків наслідків катастрофи. Українська сторона акцентувала увагу на прийом на оздоровлення та відпочинку у Хорватії дітей з районів, що постраждали в результаті чорнобильської катастрофи.

Хорватська сторона висловила намір і надалі продовжувати співробітництво у справі подолання наслідків чорнобильської катастрофи. Л. М. Кравчук висловив впевненість за пропозицією.

У ході розмов було підтверджено бажання розвивати підліде співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища, енергетики, сільського господарства. Особлива увага при цьому приділятиметься двосторонньому

формам взаємодії в наукових дослідженнях і розробці конкретних програм співробітництва між науковими та господарськими закладами.

Відбувся обмін думками щодо можливих шляхів розвитку українсько-хорватських міжконтинентальних та міжурядових контактів.

Українська і хорватська сторони підтвердили свою повагу до прав людини та основних свобод незалежно від національності, мови, майнового статусу та віросповідання.

Українська і хорватська сторони виходять з того, що хорвати в Україні та українці в Хорватії абстрактно й розриваючи національну самотність, відіграють істотну роль у зміцненні дружніх зв'язків українського і хорватського народів, що є їх практичним внеском у створення загальноєвропейського гуманітарного простору.

Обговорено шляхи сприяння поглибленню розвитку прихвильних між установами і діями культури, засобами масової інформації, спортивними, професійними, молодіжними, релігійними організаціями, творчими спілками. Було відзначено прагнення надати тим контактам, що мають велике значення для зміцнення взаєморозуміння і дружби обох народів, постійного характеру.

Хорватська сторона висловила подяку за гостинність, виявлену до делегації під час перебування в Україні.

Президент Республіки Хорватії Ф. Туджан запросив Голову Верховної Ради УСР Л. М. Кравчука відвідати Республіку Хорватію у найближчі зручний для нього час.

Запрошення було з вдячністю прийняте. Про час візиту буде доведено додатково.

Київ, 21 травня 1991 року.

ПАРЛАМЕНТУ, УРЯДУ
І НАРОДАМ ІНДІЇ

Народ України з великою співчутливою сприяє звільненню про трагічну загибель славного сина Індії Радхіва Інді. Різноманітні рідніми, близькими загиблого всім людям доброї волі в Індії. Від імені Верховної Ради Української Республіки

Леонід КРАВЧУК.
Київ, 22 травня 1991 року.

КОРОТКО З ЛІСТІВ

«Всім відомо, що страйк — це вже крайність. Постачає пшениця, кому чому потрібні? Взагалі не треба страйкувати. Адам, про намір страйкувати "вона попередила" це в лютину. Те, чимарі на неї не вийшли з ханів шперно не йшли. То хто ж вніс, що економічний страйк переріє у соціальний? Говіть нам, підставте, скільки лаводило вугілля, не шестері в цьому явні. Вугілля промисловість намагається навмисно одному господарю, бо разувати, скільки вдобуто вугілля, є кому, а як до оплати — господарю немає».

П. ЄЛЕНОВ.

Київ.
Не згоден з тим депутатом, котрі замовляють. Пам'ятаю, що йшли в тому, що вони разіше писали однієї Леміа, в тепер та, робили в них слави мільярдів, бо були часи, коли я комуніст, можливо, навіть тепершній депутат, звернувся черква, робили в них слави мільярдів, збираючи дітям ходити до черкви. А тепер депутати — кому вони вирішують релігійні свята зроби виміди діями, в партійні газети розповсюджені про ці свята, про ластівку».

А. КУЧЕРУК.
В. Беренці
Кіровоградського району
Тернопільської області.

Ринкова система вже діє — гірше і беззависно. Чи виправдане підписання ціл на основні продукти споживання — хліб, молоко, цукор? Адам же уряд завжди закликає, що саме на ці продукти споживання буде підписання ціл. Теоретично суверенітет треба не в словах, а в ділі, і треба, врешті, обмежити задоволення товарів за межами України. О. ШУТАЄВ.
Ужгород.

Діяльність Верховної Ради УСР в офіційно не «добре». Але якщо всі депутати зрозуміли, такою відвагою, як журналісти, і скільки бачили очіку «дуже добре». Тепер журналісти — це люди нашого часу, які несподівано чекую. Вони відкривають очі простим людям, і це правда блага».

М. МОЖ.
С. Рівне
Новоукраїнського району
Кіровоградської області.

Незвичайні гості українського парламенту

Верховну Раду Української РСР відвідали маленькі громадяни України — учні парашою Української школи-інтернату імені Т. Шевченка.

«Я кланюся баграті вірності своїй Країні і Пралору».

Так шодяла починається життя в експериментальній навчально-науковій школі Української школи-інтернату імені Т. Шевченка, де директором і духовним натхненником Анатолій Черниш. Спонсор школи — культурно-освітнє підприємство «Іронеа», яке взяло на себе фінансові й матеріальні турботи закладу.

Система навчання в школі мультимедійного, розроблена вченими-педагогами фірми А. С. Е., передбачає самостійне присво-

рене засвоєння навчального матеріалу. Такі школи вже успішно працюють в 131 країні світу. І ось в 1990 році таку школу відкрито в Києві. В навчальному класі — 20 учнів, навчання ведуть 5 вчителів.

Програма дозволяє навчатися без відвідувань, чини самоконтролю і самодисципліни, в основі її — суворе врахування індивідуальних особливостей кожної дитини. Тут реалізуються принципи роботи за інтересами, залучення-стимулювання самопідготовки в домашніх умовах. Програма передбачає (після закінчення школи) вільне оволодіння трьома мовами — українською, російською та англійською.

Особливістю програми школи і те, що з першого й до останнього дня вона спрямована як виховання дідів.

Кожний успіх учня не залишався без уваги. Введено цілу форму матеріального і морального заохочення.

Була прийнята в Секретаріаті Верховної Ради Української РСР, побувати в сесійному залі, де приймаються закони, личити і лосидити на робочих місцях наших народних депутатів — це подарунок асьому класові до успішного закінчення навчального року.

Вкладати і батальський комітет школи-інтернату щиро дякую керівництву Секретаріату Верховної Ради України за

надану дітям можливість ознайомити робочі приміщення парламенту. Дітям дякую за заступництво керівника Секретаріату Леоніду Горезову за його участь у зустрічі з школярами, за експресію про прийняття парламенту, за увагу.

Ми сподіваємося, що надалі у Верховній Раді Української РСР, в Комісії з питань народної освіти і науки ми знайдемо друзів, молодиків і починаємо у наших починах на благо дітей України

За безцінним викладання і безцінним керівництвом Української школи-інтернату імені Т. Шевченка
Любов САНОВСЬКА.

ЧОМУ НЕ РАДІ

невиком. Яке
ня до «Собо-
ся, потужно-
діві «Зоря»,
друкувати га-

грянули у
всподівано
рішення, збе-
на п'ятира-
на тиждень. І
жених «Со-
гірше від па-

гарантувати
він спільно з
ішов на до-
і придбав у
ання комп'ю-
і комплекс.
виявляється,
веш у «дам-
тиса ж десь
ицтва «Зоря»
не змоги пус-

тити «Собор», а для обласної книжкової друкарні він як товар з навантаженням. Коротше кажучи, п'ять місяців уже передплатники раз на тиждень отримують газету Рад, хоч оплатили п'ятиразовий вихід...

Та чи не головне: «Собор» вправно і досвідчено стає непересічним, оригінальним, сильним і послідовним виданням з виразною власною позицією. Існуючим газетам, безперечно, конкурент, і серйозний. Тільки ж конкурувати треба чесно і коректно, порядно, у рівних умовах. І чому, власне, над обласною газетою Рад можна глумитися, збентуватися? Хто дозволяє відверто ігнорувати інтереси сотень депутатів і сотень тисяч їх виборців?

Микола
НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Дніпропетровськ.

Навколومیські новини

ІРЕНА, КОТРА ВДЯГАЛА ТЕАТРИ

У Державному музеї театрального, музичного та кіномистецтва УРСР відкрито виставку творів польської художниці Ірени Лорентович. Представлено експозицію костюмів та декорацій до музичних вистав. Лорентович має всебічне обдарування — живописець, сценарист, режисер, однак, найяскравіше виявила себе саме у театральній декораційній мистецтві. Ще на початку творчого шляху (1936) отримала «гран-

прі» за оформлення балету в паризькій «Гранд Опера». Визнання здобули її роботи, здійснені в театрах Франції, США, Канади і, звичайно, Польщі, а твори зберігаються у найпрестижніших музеях світу. Ті ж, що зараз можуть оглянути кияни, привезено з Надвіслянського музею в Казимежі Долній, де торік експонувалися роботи українських художників.

Ганна РАКОЇД.
Київ.

...А тим часом у Харкові

НОВИЙ СЮЖЕТ ДЛЯ ПАВЛА ГРАБОВСЬКОГО

Харківська фабрика театральних реквізитів шукає спонсора, бажано — зарубіжного, бо потрібна валюта для технічного переозброєння. Фабрика відома далеко за межами України, тут щороку вклинається на 5 мільйонів карбованців продукції, та й майстри тутешні ціняться високо, адже ностром для театру — робота, як лавіро, штучна, вимагає індивідуального творчого підходу.

На фото Валерія РЄ-ПІКА: новий костюм демонструє швачка Олександра Диптвн.

Щось нове!

ЧОТИРИ ДНІ БЕЗ ЛОЦМАНІВ

Мабуть, українські порти Чорноморсько-Азовського басейну змушені будуть наприкінці травня не приймати судна з Балтики або ж у крайньому разі обслуговувати їх без місцевих лоцманів. А річ у тім, що недавно в Одесі відбулася установча конференція, на якій створено Чорноморсько-Азовську асоціацію лоцманів. Усе було,

як і належить у таких випадках: обраний раду, президент, затвердили програму діяльності нової організації, структуру й бюджет.

На цьому й закінчили б, коли б не звернення колег з Балтійського морського пароплавання. Конфліктуючи з адміністрацією, вони вирішили з 28 по 31 травня застрайкувати. Тож попросили під-

Бісті з місцевих Рад

ПРЯМИЙ ТЕЛЕФОН

Напередодні п'ятої сесії Вікицької міської Ради народних депутатів голова комісії з гласності та соціальної справедливості і. Новоселицький запропонував включити в міській Раді прямих телефонів. Вибірці про це бунк звадзлягидь повідомлені. Тільки за перший день роботи сесії надійшло 12 пропозицій, зауважень, порад, рекомендацій. Усі питання, які порушувалися жителями міста над бунком, були зглянуті у відповідних управліннях, конкомом. Ті, що вимагали негайного втручання, акрішени відразу.

Надалі на час роботи кожної сесії міської Ради постійно працюватиме прямих телефон. До речі, у повідомленні, яке було розповсюджене, не тільки проблем жителів, чн телефонізації, пропозиції поліпшення санітарного стану міста, а йде мова й про діяльність того чи іншого депутата.

Дмитро
ШУГАЙЛО,
член міської Ради народних депутатів.
Вінниця.

ЗНОВУ КРИЗА!

На черговій сесії Тернопільської обласної Ради народних депутатів обговорено питання про осі проблеми економіки, організації соціального захисту населення тощо. Затверджено обласну концепцію української національної школи. Гострою була розмова навколо вимог місцевого страйккому. З більшістю питань представники «лох блоку» Раді дії дійшли. Втім, позиції кародних обранців розійшлись, коли вникли ідеї звернутися до трудових колективів з рекомендацією звистити лартноми за межі підприємств та установ, а першим керівникам радянських, державних і господарських органів не належати до будь-яких політичних партій. Більшість депутатів не проголосувала за це.

Ігор ФАРИНА,
журніліст.
Тернопіль.

Телеграфним рядком з Полтави

ЗАКОВИКА З МОТОВЛОКОМ

Універсальний мотоблок РОБІ-55 виготовили кременчуцькі автомобілебудівники. Він уміє орати, культивувати, перевозити до 250 кілограмів вантажу, словом, незамінний на присадибній ділянці. Але отака заковика: до кінця року блоків буде випущено всього півтора тисячі.

КРЕМЕНЧУК-ГОЛД-ПРАЙЗ

На виставці квітів у японському місті Осака троянда кременчуцької селекції одержала золотий приз. А радгосп «Декоративні культури» — диплом і медаль. Тут культивують декоративні чагарники та дерева, тільки тут вирощують деякі види бузку та козацький ялівець.

З ДНА МОРЯ ІМЕНА

Клуб першопрохідців Комсомольська, що на Дніпрі, запропонував міськраді замінити цифрову нумерацію мікрорайонів назвами сіл і хуторів, поглинутих Дніпро-Дзержинським водосховищем — Горнішні Плавні, Коноплянка, Шогієвська, Святодучівка, Шведівка.

ДЕ ВОРСКЛА, А ДЕ ВОЛГА

Головне територіальне управління «Полтавогоспстат» стало членом Асоціації ділового співробітництва «Поволжя» — щоб забезпечити себе надійними партнерами на випадок майбутніх ринкових несподіванок.

БАГАТОДІТНІ, ЄДНАЙТЕСЯ

Кременчуцькі багатодітні сім'ї, своєрідні пролетарі, об'єдналися в асоціацію. Мета — залучення родни, які мають четверо й більше дітей, до індивідуальної трудової діяльності, до створення кооперативів та малих підприємств.

Здоров, королю!

ХАРКІВ. Відоме ставлення моподих до свят: що не святкувати, аби святкувати. Молодіжна пічка Харніщини, певно, виходячи з цього принципу, відзначила 43-ю річницю з дня народження... короля України-Русі Олексія ІІ. На центральному майдані Харкова відбувся мітинг з промовою про історичні норени українського монархізму, розповідями про королівську роднину. Відслідваши «осанну» його величності, молоді українські монархісти зачитали текст привітальної телеграми, надісланої королю в Мадрид.

ХУДОЖНИКИ ГРОШЕЙ НЕ МАЛЮЮТЬ...

...але інколи одержують їх — щоб знову куди-небудь віддати. Так, творче об'єднання «Мистецтво» при обласній організації Спільної художників передало школі-інтернату імені Крупської 10 тисяч карбованців. У планах об'єднання — спорудження в Полтаві картинної галереї сучасного мистецтва, будинку творчості, а в Решетилівці — твцьких майстерень. Усе це коштує даватиме прибуток, який знову можна витратити на щось хороше.

СІМЕЙНИЙ ЛІКАР?

Такі! Дві квартири у новому житловому будинку кременчуцьких вагобудівників заброньовано за медиками. Відтепер здоров'я новоселів постійно контролюватиме один і той же лікар. І простижно, і зручно.

ЗВАРЮВАЛИ ДЯДЬКИ МІНУ

Трагічно закінчився робочий день електрозварювальника миргородського колгоспу «Авангард» В. Ярмоленка, який, на прохання пенсіонера Г. Ксьондза, зварював молот. Болванка, до якої приварювали трубу, виявилася міною. Зварювальник загинув, замовник отримав численні поранення.

ДОМОВИНА НАПРОКАТ?

Такі чутки загуляли було по Полтаві: мовляв, покійників ховають у целофанових мішках, а домовини видають напрокат, аби лиш довести небіжчика до цвинтаря. Завідуючий міським бюро ритуальних послуг О. Громов мусив через газету заспокоювати полтавців і додати, що навіть підвищення ціни на ритуальні послуги не було.

Григорій ГРИНЬ,
власний кореспондент
«Голосу України».

Рух-прес повідомляє

«Поговоримо» чи

КРИМСЬКА АРСР. Голова ку Демократичної партії України ДемПУ С. Сосновський написав до Голови Верховної ради з листом, у якому розповідав про розробку рекомендацій номісії Кримської України та копішньої обробки знову ведення діловодства, а українською та українською мовами. Отже, українці вважають авторів, дискримінованих мови не виконуються.

БАЗАРНИЙ Д

Ціни на ринках республіки цього тижня (в карбованцях)

	Київ	Запоріжжя
Яловичина (за кг)	15—18	10—12
Свинина (за кг)	18—20	10—15
Сало (за кг)	7—8	6—7
Сир (за кг)	10	8
Сметана (за л)	10	8—10
Мед (за кг)	40	25
Олія (за л)	12	6
Картопля (за кг)	1,5—2	1,2—1,5
Цибуля (за кг)	6	5
Отріпки солоні (за шт.)	1—2	—

НІШИЙ?

Харківської культури (н. е.). Як згадували, тут перша, «там» і «черепали особливого ширшили зрозуміли, які чнуть цільові ознаками мовчущість підпущання на схилування праславлення. А річ у тім, що недавно в Одесі відбулася установча конференція, на якій створено Чорноморсько-Азовську асоціацію лоцманів. Усе було,

Телеграфним рядком з Полтави

**ЗАКОВНКА
З МОТОВЛОКОМ**

Універсальний мотоблок РОВІ 55 виготовили кременчуцькі автомобілебудівники. Він уміє орати, культивувати, перевозити до 250 кілограмів вантажу, словом, незамінний на присадибній ділянці. Але откака заковнка: до кінця року блокні буде випущено всього півтори тисячі.

КРЕМЕНЧУК-ГОДІ. ПРАЙЗ

На виставці квітня у японському місті Осака триває кременчуцької селекції одержала золотий приз. А радгосп «Декоративна культура» — диплом і медаль. Тут культивують декоративні чагарники та дерева, тільки тут вирощують левки відли бузку та козацький ялиця.

З ДНА МОЯ ІМЕНА

Клуб першорічників комсомольців, що на Дніпрі, запропонував міскарад замінити цифрою нумерації мікроскопів назвами сіл і хуторів, погашених Дніпро-дзержинським атодохосином Горніни Півни, Кирилівка, Стотівка, Савотушка, Шаєдівка.

ДЕ ВОСКРЕЛА, А ДЕ ВОЛГА

Головне територіальне управління «Полтаводопостач» стало членом Асоціації ділового співробітництва «Поволжя» — щоб забезпечити себе надійним партнерами на аянодод майбутніх ринкових відносин.

**БАГАТОДІТНІ,
БАДАЄТЬСЯ**

Кременчуцькі багатодітні сім'ї, своєрідні проєктари, об'єдналися в асоціацію. Мета — залучення родин, які мають чотирьох і більше дітей, до індивідуальної трудової діяльності, до створення кооперативів та малих підприємств.

**ХУДОЖНИКИ ГРОШЕЯ
НЕ МАЮТЬ...**

...але школи одержують їх — щоб знову купити небузд віддати. Так, творче об'єднання «Мистецтва» при обласній організації Співки художників передало школі-інтернату імені Крупської 10 тисяч карбованців. У планах об'єднання — спорудження в Полтаві картинної галереї сучасного мистецтва, будинку творчості, а в Республіці — ткацьких майстерень. Усе це ноліть даватиме прибуток, який знову можна витратити на цю ж мету.

СІМЕЙНИЙ ЛІКАР?

Такі Дні внаслідок у новому житловому будинку кременчуцьких атобуудівників заробювано за медиками. Відстерел здоров'я новоствореної родини контролює лише один і той же лікар і престожно, і заручно.

**ЗАВРЮВАЛН
ДЯДЬКИ МНУ**

Трагічно закінчився робочий день електрозварювальників мотоблокового конгоспу «Авангард» в Ярмоленка, який на прохання пенсіонера Г. Ксюндза, зварював молот. Болянка, до якої приварили трубу, виявилася міною. Зварювальник загинув, замовник отримав численні поранення.

ДОМОВИНА НАПРОКАТ?

Таки чутки загуляли було по Полтаві: моваля, родиніків кохають у цегофанових мішках, а домовини вивають напрокат, аби лиш довести небажачку до цвинтаря. За відомостями міським бюро ритуальних послуг О. Громова мусив через газету заклокотною полтавці і додав, що навіть планшечка шти на ритуальні послуги не була.

Григорій ГРІНЬ,
власний кореспондент
«Голосу України»

Рух-прес повідомляє

Здоров, король!

ХАРКІВ. Відомо ставлення монодії до святи що не сьветують, аби сьветують. Молодіжка ліга Харківщини, певно, виявляючи з цього принципу, відзначила 43-ю річницю з дня народження короля України Юрія Олексія ІІ. На центральній майдані Харкова відбувся мітинг з мовомавом про історичні корені українського монархізму, розповідями про королівську родину. Відзначили космичну Юго вартівності, молоді українські монархісти зачитали такти кримінальної телеграмки, надісланої королю в Мадрид.

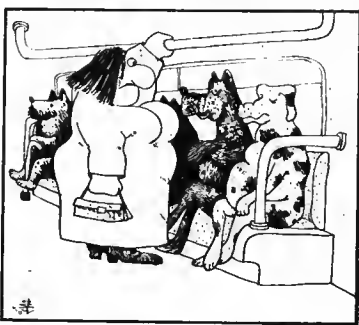
«Поговоримо» чи «поговоримо»?

КРИМСЬКА АРСР. Голова Кримського осередку Демократичної партії України В. Фасенко і члени ДемПУ С. Соснохінський та В. Шило звернулися до Голови Верховної Ради УРСР Л. Кравчука з листом, у якому розповіли про спільні ракомавдешні комісії Кримського обкому Компарції України та коломської обкомра, де мають місце обидва заводи ведання діловості російською мовою, а українською та кримсько-татарською — за бажання. Ось, українська мова в Криму вважають автори, дискримінується, а Закон УРСР про мови не виконується.

БАЗАРНИЙ ДЕНЬ

Ціни на ринках республіки цього тижня такі: (я карбованців)

	Кіло	Запорожжя	Вінниця	Київська-Полтавська	Славути
Яловичина (за кг)	15-18	10-12	10		9,5
Свинина (за кг)	18-20	10-15	10-12	12	10
Сало (за кг)	7-8	8-7		6	3,5
Сир (за кг)	10	10	5-6	6	5
Сметана (за л)	10	8-10	8	8	7
Моло (за кг)	40	25	25	25	30
Мед (за л)	12	6	6		
Картопля (за кг)	1,5-2	1,2-1,5	1,5	1	0,7
Цибуля (за кг)	6	5	4	2	4
Огірки солоні (за шт.)	1-2		1	0,5	

О людях, под...

**ЛАНЦЮГОВА
РЕАКЦІЯ**

Щоранку відправляю з до му трийн ший і чоловіка. Поки вони промиються — я прасуючи сорочки, чисті шпательні вік їх чекують. І гарячий сидіння на столі. По Ідальних, як відомо, тепер не дуже похолодні, тож треба надатися на цілий день.

І от усі розбіглися. На себе байдуже хвиляв десять. Легкий маляж, тава-сика зачіска... І вже біжу до зупинки 26-го трамвая, що наближається. На думці тільки одне — астигнути б. Несусь, збавляю каблук на фобосітні. І це не так важливо, — аби сісти в трамвай. Але даремно стараюсь. Перед носом діври зачиняються. Вставаю лише помітити з дзеркала зловтиху посмішку аюдя. Йому весело.

Правда, у нас людина людини — друг? Ідеде на ходу чоловік, що біг за мною.

— Правда, — кажу і сміюся разом з ним. Хоч мені вже й не до сміху, бо набулчу так збився.

Укотре намагаюся виправдати угодю. Ім темк достатньо. Банні умови праці, суворий контроль за здрор'ям, та й оплата не така вже й висока...

Але не мовку арозуміти, кому трамвай, тролейбуси, атобуси так люблять їздити один за одним, а потім по палатині не видно жодного? Збігають дорожничі хвиляни, і наерешті дочекалася. На роботу спінділася.

Увечеря, що в подібну ситуацію потрапляв чи не кожен у Києві, та й не тільки тут. Хоч і возить нас не безкоштовно, а за дорожні місця каніти, за талони. А щоранку їдуть на роботу не просто пасажирки. Їдуть учителі, діляри, продавці тощо. Волія зупинув настрій лікаря, після роботи пішов до нього на прийом. Той віддичив тим же. То кому ж туртом обурюється, що з нами робиться?

Морія ДАВНДЕНКО.
Київ.

Мад. Вікторе КУДИНА.

Ще ж треба!

ЖИТИ ДОРОГО. А ВМИРАТИ?

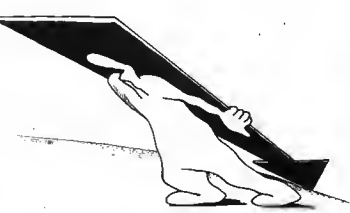
Львів брати Борис Федорові і Віктор Федорові Дібно-ни прийшли зі своїм замовленням до союзного преєре Пелюва, який стардажує, що моводу павного ботітиса ноліх шмт, то він, думався, був би шокований на ашви намяра-ля Лисичинського управління житлово-побутового господарства Юрія Пискарника. Те а бувалий лавороніст справ майстер беззукч, любив, одержу подятерку би з ачінюю похвалою, що клієнти замовляють аогильні плити для

самих себе. Усе ви потрібно: з портретами, прізвищами, іменами та по ботітис, з дотам неродивших. Останній билик на норіях мариурона брляк шогатували, — помиривши брати, — який недоріг. За був-аюю аномарічної сиртні особисто атрагетиса родити не доведеться.

Сергій СКИБА,
власний кореспондент
«Голосу України».

Луганськ.

Мад.
Сергій ФЕДЬКА.

НІВ

Людям нової солда ризуючись ухилилися на аляно стратуючи в українсько-балтійська.

**ВОРОТНОК,
кореспондент
«Україна».**

чаються пробути, а збісся й платити до бюджету.

Торік податково включено до бюджету з підприємств, організацій, об'єднань та окремих громадян понад 33 мільйонів карбованців доходів. А в першому кварталі цього року — вже 16,4 мільйона карбованців. За грубе порушення податкової законодавства понад дві тисячі службових осіб та окремих громадян притягнуто до адміністративної відповідальності, 140 штрафів склала майже 500 тисяч карбованців.

Що завіз, к кому належить «шальна нерешитість» серед порушників закону?

— Це в нас перше підприємства й організації озорого підприємництва. Там, управління магістральних нафтопроводів «Дружба» Міннафтопрому СРСР при-

приховав доходи від оподаткування і платежів бюджету на суму понад 350 тисяч карбованців, а кооператив «Вікторія» — на 40 тисяч карбованців виручки від реалізації.

Окремі кооперативи порушують терміни подання декларацій про одержані доходи (якщо взагалі ухилилися від цього, відносять до «немає податку»). Ще 1988 року Шевченківський районком міста Львова зареєстрував кооператив «Авто» при управлінні механізації тресту «Львівградбуд». Його голова Б. Неханіс розгорнув широку підприємницьку діяльність, відкривши ще один кооператив «Агробуд» у Червоноармійському районі міста, знову ж таки при тресті «Львівградбуд». Сам голова асистав сиріза: працював

у «Фірма» Неханіса заступав на поверну бльш ніж 800 тисяч карбованців належних платежів до бюджету.

А ось приклад, так би мовити, індивідуального плану. Громадянин Павелан «мисловина» і виправна на Далекий Схід збув на суму бльш ніж на 90 тисяч карбованців, збувши при цьому, що гроші перераховуються через банкі і про це все одне доповідає податкова служба. Так і вийшло. Приховані «навар» довелося повертати до бюджету.

Виявлено чимало громадян, які займаються приватно перевезенням пасажирів власним автотранспортом без відповідних на дозволів і сплатування податків. Іх при-

ЗАКОН ІСНАСНІЙ ДЛІЯ ВСІХ

«Пальма нерешитість» серед порушників податкового законодавства належить перш за все підприємствам й організаціям союзнаго підприємствування, обслуговувати держава намагаються також кооперативи й мали підприємства...

— Чим позначений період становлення нової структури?

— Спочатку варто нагадати, що метою її створення є адисональність системи контролю за дотриманням законодавства про податки, забезпечення повного обліку всіх платіжників, правильне визначення розмірів податків та інших обов'язкових платежів до бюджету, своєчасне відрахування їх державі.

Податкові служби області забезпечують надходження до бюджету обов'язкових платежів, розмір яких перевищує чотири мільярди карбованців на рік. Окрім цього, проведено чимало перевірок додержки податкового законодавства.

— І що ж вони засвідчили?

— Практично на кожному другому-третьому підприємстві, в установі чи організації замедано бухгалтерський облік, неправильно визна-

напрямки виключено року Верховна Рада України прийняла Закон «Про державну податкову службу в Україні» РСР, Аналогічна служба діє й райони — при районіфікації, а також і в існуючих державних підприємствах. У міському мінеру, бо займалися переважно палераторством, Тенер во на має право: може не лише контролювати, а й ужити фінансові санкції щодо порушників.

Як це закон на місці? Про це має користуватися розмова з начальником державної податкової інспекції у Львівській області О. ВОЛИНСЬКИМ.

хвалою від оподаткування 818,3 тисячі карбованців. Науково-виробничий центр «Сіріа» союзнаго підприємствування приховав 118 тисяч карбованців. У такий же спосіб претст «Львівградбуд» Мінбуду УРСР приховав у кішечку 365,9 тисячі карбованців.

Обслуговувати державу намагаються й кооперативи та малі підприємства. Науково-виробничий кооперативний центр «Фантор», приміром,

ще й заступником керуючого цього ж тресту, директором науково-виробничого об'єднання «Авто».

На розрахунок району кооперативу «Авто» надіслали сотні тисяч карбованців від різних організацій з усого Союзу, які Неханіс передавав на рахунок інших кооперативів. А декларації про одержані доходи інспекції подавати «забував». Вирешити махінаціям прийшов

тягнуто до адміністративної відповідальності та штрафів. Доречно зауважити, «хитроїсть» обидвох підприємств значно дорожче, аніж законний платіж з доходу...

— Життя, очевидно, додає вам нових турбот і проблем?

— Так. Обсяг роботи податкових служб зростає. Створюється різні господарські формування, вводяться нові види платежів до бюджету. Це вимагає збільшення штатів, посилення умов праці. Проте, якщо не чинали труднощі з приміщенням, майже не одержують обчислювальної та іншої техніки, не вистачає транспорту. Досі, зокрема, не маємо уніформ. Обчислюючи у міру можливості допомагає, та цього замало.

Інтерв'ю зі
Олександр ПІСКУН,
Львів.

ЯК СТАІ «ПОВІТРЯНОЮ» ДЕРЖАВНОЮ

Декларація про державний суверенітет України, Закон про економічну самостійність, передбачають створення в республіці власної транспортної системи. Ініціатору статті «Транспорт республіки» («У» від 12 жовтня 1991 року) народилися депутат УРСР В. Рева, одинок з галузьких концернів має бути монополізація цивільної авіації. Але квітень — не перша за все кадри. Спеціалісти тут мають бути найбільш досвідчені, техніка — найбільш надійна.

Читач продовжує розмову

Потужний кадровий потенціал, десятки наукових лабораторій інституту є ґрунтом для успішності: ми зможемо вирішувати будь-які наукові й технологічні проблеми, що поставити перед українською цивільною авіацією!

Як же підняти кіність та ефективність підготовки фахівців — студентів, аспірантів, докторантів — на рівень анімо, що сьогодні анісують європейська, світова цивільна авіація? Найперспективніший шлях — перетворення існуючого Київського інституту інженерів цивільної авіації (КІІА) в Український інститут цивільної авіації, який став би незалежним навчальним і науковим центром цивільної авіації суверенної України.

Хоча вже сьогодні КІІА має потужний науково-педагогічний потенціал, що дозволяє на договірних засадах готувати аспірантів для багатьох республік СРСР, для іноземних авіакомпаній, за наданням йому високого статусу необхідно змінити також принципи й методи підготовки фахівців, розширити перелік спеціальностей, за якими зможуть привоувати випускників. Адже, наприклад, Франція, що має приблизно таку ж територію та населення, як Україна, готує власних пілотів, авіаінженерів, авіадиспетчерів у декількох вищих навчальних закладах.

Що стосується зміни у системі навчання, то перш за все з огляду на ринкові відно-

сини слід готувати кадри для інших держав (республік) тільки на контрактній (валютній або бартерній) основі. В тому числі за рахунок поставлення на Україну ніщо й не доларів, то інфродуктів, фруктів і т. ін. Відповідно до спеціалізації підприємств і підприємств республіки, ними ми допомагаємо ними майже «за так».

До того ж орієнтовно розрахунок свідчить, що, якщо Інститут щорічно зараховувати на навчання (випускати) приблизно 200 іноземних громадян (ніні їх бльше) тільки на валютній основі, то республіка (інститут) зможе щорічно одержувати до трьох мільйонів доларів! Непогодана сума, особливо, коли врахувати, що за неї не потрібно віддавати жодного мікрограма якоїсь сировини чи продуктів. Адже продається інтелектуальний потенціал.

До речі, аби максимально використовувати здібності наукового й професорсько-викладацького складу, багатого цивільною авіацією, слід Інституту, доцільно було б готувати інженерів кадри не тільки для експлуатаційних підрозділів цивільної авіації, а й для промислових підприємств. А деякі навчальні заклади в Кремнієвому долині у штаті Каліфорнія чи в Кринольє Сполучених Штатів Америки авіаційно-технічні училища. Київський навчально-науковий центр цивільної авіації — розглядати як регіональний підрозділ Українського

інституту (центру) цивільної авіації.

Завдання цьому з'явиться можливість сприяти діяльності науково-дослідного сектора Інституту в першу чергу на розвиток прогресивних технологій в республіканській авіації, використовувати експлуатаційні підприємства республіканського об'єднання «Українські авіалінії» як полігон для апробації наукових розробок, в тому числі щодо створення авіакомпаній, які конкуруватимуть з Аерофлотом та іншими авіакомпаніями інших республік. А в перспективі — й поза її межами.

Потужний кадровий потенціал, десятки наукових лабораторій Інституту, який і мала аеродинамічний труби, інші новітні устаткування є ґрунтом для увеселення: ми зможемо вирішувати будь-які наукові й технологічні проблеми, що поставити перед українською цивільною авіацією. А особливо, якщо створення в перспективі на базі нового Інституту республіканського науково-дослідного центру (інституту) цивільної авіації, який і в чому не поступатиметься своїм аналогам й буде одинок з помітних осередків європейської науки.

Як відомо, міжнародною мовою авіації в усюму світі є англійська. Тож має відбутися паралельний перехід на навчання англійською мовою.

На «випадки» створіть цього номера ви зможемо ознайомитися з характеристикою цього, його науковим, навчальним, кадровим потенціалом. А також довідатися про умови аріаному до аспірантів й докторантів КІІА.

Паралельний — тому, що основною мовою все на так буде державна — українська.

Один з найголовніших завдань при створенні Українського інституту цивільної авіації є також розробка заходів щодо соціального захисту постійного та змінного складу — викладачів, студентів, аспірантів і докторантів. Йдеться про безумовне збереження робочих місць, розмірів заробітної плати, стипендій (а також ІІ індексації) основників за курсом років, безплатних різних авіаквитків, форм і т. ін. На цьому не можна заощаджувати, адже авіація — це галузь, у якій ми можемо бути на світовому рівні. Наука — це наше майбутнє. І шкідливо вати на це майбутнє — не перетворюючи.

Коллектив КІІА, який вже багато років очолює доктор технічних наук, професор П. Назаренко, підготував до друку Декларацію про державний суверенітет України і прагне працювати для досягнення основних її положень. Декларація про державний суверенітет України підлягає на державній підляда наших парламентаріїв до проблем техніки.

Федір ЧУПРІНА, завідувач докторантури Інституту цивільної авіації

ПІШУ ДО АТРИКА

Оглядачеві французького тижневика

«LE POINT» Патріку Боназа

Пішу тоді, оскільки наше сильне відрядження до фермерів Київщини. Сьогодні ти мене задуває, коли засипав запитаннями про проблеми нашого села. Чому тебе аж ніяк не цікавить ні надсвітлі літри, ні каючки центнери, ні техніка, поставлена у фрунт готовності. Головною для того матеріалу була «костюмівка іржавих синих убох». Сказав тоді і від своїх слів не відірвався те перше у нашого села почав проливатися голос. Бо листи, наші, критично, дедалі частіше з плінником, селяни стають відвертими в розмовах, менше захованими в очах, постають. Це внесено мною із відрядження. Як і те, що сміливість аж почасти нещодаймості на критику Михайла Горбачова. Наголоси у багатьох голосах чув неприховану туго за твердю розуму. Сум за деспотом, за такою колгоспу алею, яку чимось відділяю, якого змежи митлі реформ. Як на мене, диктатура в голосах багатьох іде паралельно із зростанням авторитету Леоніда Кравчука. Слова, мовлені тоді селянами, були не тільки не малою гадом людей: «Як би там не було, а зміг утримати Україну від краху і братоубицтва, тоді вийшли б з України. До речі, як і те, кому я досі не перестаю поспішати свої голови поплемом Савчуку. В аграрній політиці нашого часу майже що не література, то викриття мафії і захист своєї фанзії від ворогів Пригаду, ти доводив згубу чужого шляху. Мовляв, щоденне катання і боротьба по дорожках свої стереотипи. Все це по-європейськи мудро. Але в роботі, коли в селянства за роки безлітв'я набралася цюта гордовитих вузлів, ірвана Почаста село ще а спиналося до загального пробудження.

Потому ти не раз запитував: «А чи хочуть селяни бачити зміну?», запитував у голови колгоспу «Промінь» з Васильківського району Анатолія Строя, і почув: «У нас тут Патріку Коломійчанин, чи не свого фермера на Київщині...» (В. К.) подав чашу до спірляна на землю. Але в мене сумніви у його «промовності» робилися. І ще ж треба подумати, як задовольнити його потреби і водночас не убити можливість наших колгоспників...».

Але ж від такого гуманізму майже щез не один фермер.

Пішу не за ради критики колгоспів чи радгоспів. Зрештою, тепер не успішно робити в без мене. І ні не дивно, найдовші ноки в синіх господарств згонять державою своїми куртині цинами в податки. Крім того, критичне звернення Чернігівської районної Ради народних депутатів... Місцеві фонди задоволення потреб не експлуатували. В середньому на одне господарство... лісоматеріалів — 37 кубометрів, цемента — 20 тонн, цукру — 64 листів...».

Поряд з цим з першого січня збільшені у двічі-тричі нові оптові ціни на засоби виробництва і матеріали, ресурси і тарифи на послуги для села. Так, трактор МТЗ-80, з урахуванням податку з продажу та націном поставальних організацій, коштує 11171 карбованець проти 3405 карбованців торік. Ціна трактора зобов'язує новий комбайн ДІН-1500, не обходячи пролати зразок з площі майже 100 гектарів.

За таких умов не тільки не за горими поголов'я банкрутства колгоспів, і не лише чернігівських. Днями черкаський журналіст Микола Талалай передав з економічною системою Чернівецького району цікавий факт: «Всі 32 господарства району вже злилися десяти працівників за принципом самофінансування і забули про кредит. Висока рентабельність в колгоспах — 100 відсотків, «Росія» — 111 відсотків, імені ХХІІ з'їзду КПРС — 94,3 відсотка... Середня зарплата — 69,9 карбованця. Спеціалісти піракували, що протягом поточного року заводяться в колгоспні політиці ці та оподаткування колгоспів стануть стардань». Це в багатьох районах!

Отже, колгоспна імперія, про крах якої говорили демократи, може впасти. Але чи впаде на її уламках «фермерство» Навряд. Бо все зроблено і зберу, і злизу, аби замість сотень Калитин були лише десятки фанзій. Виникли вогнища не має. Та й, зрештою, від їх пошуків не прибуває на фермерський вулиці, ні з землі, ні з тракторів чи мотоблодів. Тепер тоби арозуміло, чому важко взяти землю. Селяни били очі очі приплюсують до своїх надій ще десятко-другий соток, анік беруться вести селянське господарство. Хоча

часто буває і так: «16 лототу минав рік, а яні обходжу кабінеті різних інстанцій. Робити та підтримувати мене на словах, але коментарі нічого не роблять. Не дають трудитися на землі...».

Щі слова надали орендарем села Галицьким Андрійським району Житомирщини, повторюючи з різною мірою драматизму в інших листах Ціна зростає, що б ти відповів на лист ветерана війни із Сум Григорія Петренка: «За своє життя я ніколи не звертався нічого не просив. Але мене амусли написати листа несправедливості. До 33-го військом з батигами на селі. Під час колективізації забрали все: землю, нору, коня, зерно. І лишилися наша сім'я із семи чоловік безділю від червоної ммиці. В голод всі ми немерли до нині».

1938 року забрали в армію. Коли зустрів війну, дізнався, що вийшов з армії, але не хотів до Праги, маю бойові нагороди. Опісля демобілізації і не працював на Сумському виробничому об'єднанні «Богородиця».

Ще торік захотів взяти землю і одне хазу за нею допер. Ніхто мене землі так і не дав. Невже я ли чужий чужиний, як член розкуркуленої сім'ї, в якої забрали все, не маю права на шмат ґрунту?

Бавко далася землі і нашому спільному знайомому фермеру Миколі Коломійчому. Ти так і не зрозумів, чому ми лише з допомогою телебачення чоловік отримав землю. А секрет простий: «Голова колгоспу розбавив на своє Україну» і такі дав не доступні яри. Але навіть там фермер зміг виростити гречку, залупити бавків, воя на вирощені гроші завести племінну козику ферму.

— У нас ця справа в загомі. Правда, є у Лохвицькому районі Поташівщині районі імені Кірова, де розводять кіз. Але ж там ветеранська черга на козу в шість тисяч козових розовіє нам Миколу Коломійчому.

Ти не міг повірити, що фермерська власність — бавківні палички і ці шматки землі — за гратками чи штрафами? — було твоє запіння. Та ні ж, жодна волясність з хвості голови не могла. Таке житейське проза фермерства. Ім пускають півні, силують в дитини пісок — іде боротьба. Затата і по-селянськи мовчаво боротьба між фермерами, орендарию, кооператорами — всією сіль-

ською ересію і загальному сумириним колгоспним дядьками.

«А апарат галузь реформит» — не раз і не два зашитували ти мене. Була така голова колгоспу «Промінь» Анатолій Строй не дає вільної родині Коломійчанин. І не тому, що боїться втратити крапчик механізатора і доярку, для нього страшніший прецедент виходу з колгоспу. Хоча зовні все так само завуля прийнято, і землю можуть дати, правда, аж квітку. Але спробуй знайти її і сім'ю попросити з колгоспного будинку на вулицю».

Та повернемо до нашого фермера. Ти доводив, переводив на франки і вперше не хотів зрозуміти, чому ми, ПАЗ-86 обіймаємо фермерів лише в 350 карбованців. А хто розумів (і якою валютою) припиняє, що перекинує колгосп, «вбиваючи» машину.

Під кінець була в нас зустріч з новим головою Обухівського колгоспу імені Габуріана Андрієм Сухоми. Від нього почути слова, які теж нагадує до типових: «Прийшов на 350 тисяч боргу. Ледве погасив їх. А далі не знаю, як бути. Бо неіснують в господарстві...» «47 чоловік, а колгоспників — 209». Тут же в нас трапилося пригода. Опісля не тільки пожартував: «Моне, почути тільки матеріал твій, імені в комунізм бабусю накинута на мене, огладала газети «Le Point» Ну ось, зась, і всі». Були навіть якісь нотатки прислухатися у твоєї робіт.

Віктор ЮСАРЧУК, аграрний оглядач «Голосу України».

Отже, колгоспна імперія, про крах якої заговорили демократи, може впасти. Але чи впаде на її уламках «фермерство» Навряд...

Така житейська проза фермерства: ім пускають півні, силують в дитини пісок — іде боротьба. Затата і по-селянськи мовчаво боротьба між фермерами, орендарию, кооператорами — всією сільською ересію і загальному сумириним колгоспним дядьками.

СОВБОРЯЗАННЯ КОМАНДИРА ЗАБИРАТИ ГІ... ЗІВІДНО ЗАЛІЗНИ НАВІДНОЧЕН Ц...

НОВИНА хутко облетіла село: Ганна Савчук прийшла в контору й усі свої нагородні коволи колгоспу виклала.

Колгоспні назрівали не одразу. Можливо, з того самого періоду, коли у Ганни Васильківського району почали меншати «портфель». Вона була не просто таковою буржуйкою лави, а й виступала сільською районної Рад народних депутатів, членом бюро обкому партії. Її обирали делегатом XXVI, XXVII з'їзду Компарції України, вона завжди ставала селянською на III Всеукраїнському з'їзді колгоспників.

Народилася вона трагічною 1937 року. У Гуманові, від Вінницького, Рано працювала до нелегкої хвороби... Рано почала і самотніми трудові будні. Тепер вже 34 роки стають. Більшість ніх літ проведено на

полі. А в житті пористувалася єдиним прирвелем: працювала краще і більше від інших. Тому і нагороди не відмовлялися. Спершу їй вручили Ленінську ювілейну медаль.

Потім — орден Трудового Червоного Прапора, орден Трудовий Славян усі ступені. Радянці цим зодобилим жінкою по ланці. Хто хто, в воєні добре знали, як нелегко ці нагороди доставлялися Ганні. Бо зароблені ніякою працею, кримінальними модами, трагедією виплати, що захворів раптом. А ному ж норуку тартуку? Приходили донечки на допомогу. Антонію, Антонію, Антонію, як і мама, роботамишиширились. Тепер теж невідно допомагають. А дже розуміють, як нелегко обробляють землю, механізатори, замість це а по сьогоднішній.

Отакі минули у Ганни Васильків. А дже пробує отримати, чоршарини, дожити.

Бюрократичний всеобуч

«ЗАБЕРІТЬ МОЇ МЕДАЛІ І ОРДЕНИ»

Минулого літа ситуація ледве не сягнула апогею. Працівник на полі розводив голубів агроном Василь Іванюк. Ні сіло ні впадо — на жінок накинута з претензіями. Потім почав їх з полі наслідати. З такою затятою самовпевненістю, немов з ласкового двору. Пробувала на таке хазу покаркати Савчу — як об стіну горохом, ніхто не реагує. Амаю

гнічі ситуації з боку керівників почали повортоватися. Зрозуміло, що за людей побито було заступитися. І доклавши всі сили, зусилля не зробили на колгоспних зборах, пропритнувалися я голову. А Микола Ільченко спокійно одразу і вніпав: «А ти ретяжай ліпше, як одні отримали...» І так бачи тожачно глумив до залу.

Страшно було ніх і після зборів у Ганни Савчук. Повні не стугали. А вранці пішла в контору і Микола Ільченку усі свої нагороди показати. З такою затятою реакцією і випалили зопалу: «Дурня! Я покажувати».

До «дурної» потім се ітерат Білинського району компарії Ганна Антонівна пішла. Почала наговувати конфлікти. Ганну Савчук ти-сесило викликати до червоної кутючки. Тут секретар парткому Анатолій Нечипорук повернув нагороду. Це щоб нічого не було.

— повсякди партійні лідери.

Від літ печальної історії Микола мислив минало. Доказався якимсь зломом бачити Михайлівці Ганну Савчук. Як і раніше, створювано була жінка.

Що трапилось, Ганно Васильків? — перенуту.

— Та, одним словом і не розказати. Після літ історії з орденами та медалями погасили якимсь зломом бачити на газету «Подільська зоря». Журналіст якимось іронізував з мене: нагороду давши, мовляв, великим трудом, а в ній ніхтук. А голова правління Микола Ільченко час від часу нагадує: в Москві! Напису, знаєш, як одні медалі з асистії жакі отримували!

Валерій ЛАЗАРЕНКО, власний кореспондент «Голосу України». Вінницький район. Вінницької області.

...СИРІТСТВО ЯК БЛАЖЕНСТВО?

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

Шок першого армійського дня часом приводить до несподіваних висновків. Пригадую такого собі Івана, котрий прийшов на службу не з якогось там райського кутика, а з геть захлізаного Капуша. Підкип він дивився на новий світ: мовчик, а потім раптом спитав: «Товаришу сержант, а правда ж, у нас на Україні як матюкаються?»

Гей, Іване, чи ти й сьогодні так думаєш? Втім, щоб тужити за Україною — не обов'язково слюнити позу її межах. У каші роті був білорус, котрому було вкдно домішку мало не з вікон казарми. А вік ще мав кшталт одурливого, перед самою армією. Як часто бачили домішку в сках. Він же, той білорус, був такої можливості позбавлений, бо мав не щоконі бігав у самоволку. Не знаю, як втримала його душа два роки в такому темпі — маке правали в інших події.

Отже, краще паражняти своє сирітство подаль від дому. Україна, слава Богу, велика, і слугити кдалеко від дому має можливість кожен її солдат.

А як, хто лишється вдома, не забувайте писати листи.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ця колючка так
глибоко засіла
в тілі суспільства,
що громадська
опінія не здатна
похитнути
становище
безпосередніх
винуватців акту
вандалізму.

УЦІЙНІСТЬ ДІЙ — ЗАПОРУКА УСПІХУ ПАР

має нічого
ратією (вла
ократія —
тримуваний
суспільстві
сті, у яко
шкі держав
структури по
ти право
вільне во
що не
них інтере
та суспіль
ність усім
увати свої
салізувати
но існуючі
Охлократія
у, яким ке
емонії, що
му шляху
ліші завою

погрітлен
формувався
Української
що з пер
організаційну
за мітинго
законом. На
про вибори
Україн
Конституції
було створ
діючі струк
але все ви
так.

дно зі стат
і УРСР ко
на на депу
Верховної
ен був зна
кількість
Раді —
рані народні
ської РСР
Верховної
я визнання
повнова
засідання
УРСР дій
вання своїх
структурних
Головн

ї контрольної діяльності, не
дій Президії сесії Верховної Ради
тощо. Стає зайвою ланкою Секре
рату УРСР.

роботу безсистемність у діях пос
Раді та їхніх підкомісій. Вони по
ними організаціями законодавчої
галузевої контрольної діяльності
планів роботи. Відсутній еди
роботи для всіх постійних Комісій.

Раді УРСР повинна підвищити ефек
у роботі, посилити координацію
організаційними структурами Верхов
конституційні функції (стаття 106,
УРСР) не повинні бути пущеними на
мі, що за період після припинення
ого складу Верховної Ради УРСР
Раді не затверджено на сесії
12-го скликання.

сесії Верховної Ради створено по
ри, які не формувалися під час ви
Конституцією УРСР. Це різні мапо
ські групи, а в цілому формування
Остання намагалася створити дво
УРСР під виглядом «Народної ра
ності потребують напечної право
ності.

конституційною структурою виявив
секретаріат Верховної Ради Українсь
сності дуже важлива структура, але
організаційно завершеною на стадії

Верховної Ради Українсь
кої РСР, його заступників,
голів постійних комісій, Пре
зидії Верховної Ради УРСР,
Лічильної комісії, і, в разі
потреби, тимчасових комісій.

Однак вже з самого по
чатку була кав'язка актив
на наступальна гостра полі
тична боротьба за створення
нових структур, які не перед
бачені діючою Конституцією
УРСР. Так, формуються де
путатські групи по областях.
І кав'ї перебування народ
них депутатів у сесійному за
лі парламенту формується за
територіальною ознакою. У
відповідь на це формується
Демократичний блок, а через
деякий час — Народна рада.
За рахунок дорожнього вни
раченого часу замість форм
вання постійних Комісій Вер
ховної Ради УРСР як основні
ї роботи, було сформовано
безліч депутатських груп,
функціонування яких на сьо
годні не врегульовано жо
ною конституційною кормою.
Щоб якось вийти з надуманої
ситуації, було передбачено
функціонування цих депутат
ських груп за Тимчасовим
регламентом Верховної Ра
ди УРСР. Так була створена
перша істотна суперечність
між Конституцією УРСР і
реальною діяльністю парла
менту України.

На ділі виявилось, що де
путатські групи, окрім заго
стрення політичної боротьби,
нічого не дали. Але вони по
родили гостру позаконститу
ційну діяльність, яка перетво
рилася в парламентське про
тистояння, що ділі призво
дило до парламентських криз:
спочатку коли у відставку
подав В. Івашко, а потім ко
ли опозиційна меншість (І),
очоливши жовтневі події
1990 року (демонстрації, мі

тигн, студентські голодовки
тощо), спровокувала відстав
ку Голови Ради Міністрів
УРСР В. Масола. В резуль
таті відбулася чергова втра
та дорожнього часу. В ді
яльності уряду мало що змі
нилось на краще, зросло не
задоволення парламентською
роботою в цілому.

Щодо закінчення Тимчасово
го регламенту Верховної Ра
ди УРСР, то він не задо
вольняв і не задовольняв по
треби парламентської дія
льності. Потрібен Постійний
регламент Верховної Ради
УРСР як процедурний закон
ї роботи, створений на осно
ві конституційних норм.

Засідання другої сесії Вер
ховної Ради УРСР (вересень
— грудень 1990 року), переко
нливо підтвердили, що відхід
від положень Конституції
УРСР досить серйозно за
галюмував конструктивну за
конотворчу роботу, знів нані
вель контрольну парламент
ську діяльність. Не прийнято
Закон про постійні Комісії
Верховної Ради УРСР, Закон
про статус народного депута
та Української РСР тощо.
А це — першооснова будь
якого парламенту цивілізова
ної країни, бо саме з парла
ментарія й організаційних
структур, до яких він вхо
дить, починається конструк
тивна робота законодавчої
влади.

Слід зазначити, що створе
ні постійні Комісії Верховної
Ради Української РСР все
ж такі поступово почали
налагоджувати свою роботу
на основі загальних положень
статей Конституції УРСР,
хоча Закон про Комісії й ни
ні потрібен, як повітря. Го

лови постійних Комісій знай
шли спільну мову з урядом
республіки, Прокуратурою
УРСР, Верховним судом
УРСР, Міністерством юсти
ції, Комітетом державної
безпеки УРСР, Державним
агропромисловим комплекс
ом УРСР та іншими. Це
себе виправдало і дало позит
ивні результати у розробці
і прийнятті законів, про які
казано вище. Але, оскільки
їх діяльність не була врегу
льована конкретними норма
ми конституційного закону,
то фактично не реалізувалися
контроль функції Комісій
Верховної Ради УРСР. А
відверто сказати, то конкре
тизації їх фактично й не бу
ло: контрольні функції у всі
часи виконували партійні
органи та структури Раді
Міністрів УРСР і цього тоді
було достатньо для адмініс
трації командної с емн.

Також чиним, хід законо
давчої роботи Верховної
Ради УРСР і необхідність
здійснення парламентського
контролю вказують на необ
хідність негайного вдоско
налення двох основних на
прямів діяльності Верховної
Ради Української РСР. Пер
ший — це проведення завер
шаль етапу ування
конституційних структур
Верховної Ради УРСР відпо
відно до статей 97 — 114
Конституції УРСР, визначен
ня чіткого правового статусу
парла мської діяльності
народ депутатів українсь
кої РСР, вдосконалення орга
нізації роботи в постійних
Комісіях Верховної Ради
УРСР, прийняття законів про
ці представницькі органи і
Постійного регламенту Вер

У комісіях Верховної Ради

лови постійних Комісій знай
шли спільну мову з урядом
республіки, Прокуратурою
УРСР, Верховним судом
УРСР, Міністерством юсти
ції, Комітетом державної
безпеки УРСР, Державним
агропромисловим комплекс
ом УРСР та іншими. Це
себе виправдало і дало позит
ивні результати у розробці
і прийнятті законів, про які
казано вище. Але, оскільки
їх діяльність не була врегу
льована конкретними норма
ми конституційного закону,
то фактично не реалізувалися
контроль функції Комісій
Верховної Ради УРСР. А
відверто сказати, то конкре
тизації їх фактично й не бу
ло: контрольні функції у всі
часи виконували партійні
органи та структури Раді
Міністрів УРСР і цього тоді
було достатньо для адмініс
трації командної с емн.

Також чиним, хід законо
давчої роботи Верховної
Ради УРСР і необхідність
здійснення парламентського
контролю вказують на необ
хідність негайного вдоско
налення двох основних на
прямів діяльності Верховної
Ради Української РСР. Пер
ший — це проведення завер
шаль етапу ування
конституційних структур
Верховної Ради УРСР відпо
відно до статей 97 — 114
Конституції УРСР, визначен
ня чіткого правового статусу
парла мської діяльності
народ депутатів українсь
кої РСР, вдосконалення орга
нізації роботи в постійних
Комісіях Верховної Ради
УРСР, прийняття законів про
ці представницькі органи і
Постійного регламенту Вер

ховної Ради УРСР. Другий
напрямок — наукове забезпе
чення законодавчої і конт
рольної роботи Верховної
Ради УРСР.

3. ЧО Ж РОБИТИ?

Протягом багатьох деся
тиліть Радянської влади фак
тична реальна влада на всіх
ї рівнях належала відповід
ним партійним і державним
органам і суворо координув
алася згорн донизу. Сьогодні
ситуація докорінно змінилася.
Центр все більше втрачає
важливі управління країною,
дуже мало уваги приділяє
соціальним проблемам. Не
вміла, а нерідко й небажана
передача влади від партії і
специфічних державних
структур новим представ
ницьким органам народовлад
да поєдналася з діяльністю
деструктивних політичних
сил, які намагаються снорис
татися цим процесом і створ
еною соціальною нестабіль
ністю, щоб захопити владу.
Це — незаперечний факт,
доведений багатьма політич
ними подіями, фактичним ста
ном справ у країні і респуб
ліках, насильницькими сутяч
ками, спробами скомпромету
вати нову владу і таке інше.

Як комуніст вважаю, що
саме в цей перехідний період
кращі сили партії мають бу
ти спрямовані на організа
ну конструктивну передачу
влади органам народовлад
да. Не слід забувати, що в арсе
налі партії напрацьовано ба
гато прогресивного в керів
ництві народним господарст
вом, організаційській діяль
ності, виконанні контрольних
функцій, вихованні кадрів то
що. Більшість у парламенті

республіки становлять на
родні депутати-комуністи, і
партії нічого боятися втрати
політичних позицій, якщо,
звичайно, їх використовувати
конституційними методами.
Сьогодні виборним пред
ставницьким органам Рад на
родних депутатів не личить
сахатися від прогресивного до
свіду партійної роботи і, біль
ше того, необхідно запозич
увати все краще, що вироб
лено за багато років. Разом з
тим перебороти емоції і не
звалювати все до однієї куп
и — минулі прорахаунки,
правопорушення і беззаконня,
викликані узурпацією влади,
надбання великої творчої
роботи, яку виконував народ
за минулі роки і завдяки
яким наша країна вижила у
найважчі роки війни та відбу
дови. Напрацьовані методи
роботи, які себе виправдали
і завжди вносили конкретну
та чіткість в управлінську
діяльність у загальнодержав
ному масштабі, повторюю,
вкрай необхідно використо
вувати і впроваджувати в
життя.

4. ЯК РОБИТИ?

Чого ж не слід запозичу
вати в старій адміністратив
ній системі, партійній струк
турі? На мій погляд, нам не
потрібне поєднання законо
творчої роботи з суто пар
тійною діяльністю. Адже
партії створені для політич
ної діяльності, парламентсь
кої боротьби, і партійне член
ство не повинно стояти над
законом. Воля партійного лі
дера чи органу будь-якого
гатунку має реалізуватися
лише в системі партійної
структури. А в суспільстві і
депутатській діяльності по
винна діяти невідворотна си
ла закону, який і має бути

ЗАКОНОТВОРЧОЇ І КОНТРОЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

б) завершення організаційної структури органів (дофор
мування постійних Комісій на пропорційній основі)
чення правового статусу постійно діючого Секретаріату
Верховної Ради УРСР;

3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЗАКОНОТВОРЧОЇ І КОНТРОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основними концептуальними принципами законотв
орчої й контрольної діяльності Верховної Ради Української РСР
є: конституційність, законність, демократичність, неухиль
ність виконання законів, підзвітність представницьких ор
ганів народовладда, підпорядкованість низових органів
місцевої влади й самоврядування парламенту республіки.
Реалізація принципів законотв
орчої й контрольної діяль
ності Верховної Ради УРСР здійснюється народними де
путатами Української РСР, Верховною Радою УРСР в сесійний
період, постійними Комісіями Верховної Ради УРСР, Пре
зидією Верховної Ради УРСР, Секретаріатом, Конституцій
ним судом УРСР, Контрольною палатою Верховної Ради
УРСР та іншими конституційними структурними органами
Верховної Ради Української РСР.

4. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

а) постійних Комісій Верховної Ради УРСР
Аналіз роботи постійних Комісій Верховної Ради УРСР
показує, що деякі з них існують формально і потребують
організаційного вдосконалення. Жодна з комісій та їхніх
підкомісій не відображає кількісного співвідношення пер
ламентського розподілу сил. Більшість і опозиція повинні
визначитися і стабілізувати роботу постійних комісій та їх
ніх підкомісій за рахунок пропорційного доукомплектуван
ня складу цих структур народними депутатами Української
РСР. На перспективу (з наступним обранням складу Вер

ховної Ради УРСР. Другий
напрямок — наукове забезпе
чення законодавчої і конт
рольної роботи Верховної
Ради УРСР.

3. ЧО Ж РОБИТИ?

Протягом багатьох деся
тиліть Радянської влади фак
тична реальна влада на всіх
ї рівнях належала відповід
ним партійним і державним
органам і суворо координув
алася згорн донизу. Сьогодні
ситуація докорінно змінилася.
Центр все більше втрачає
важливі управління країною,
дуже мало уваги приділяє
соціальним проблемам. Не
вміла, а нерідко й небажана
передача влади від партії і
специфічних державних
структур новим представ
ницьким органам народовлад
да поєдналася з діяльністю
деструктивних політичних
сил, які намагаються снорис
татися цим процесом і створ
еною соціальною нестабіль
ністю, щоб захопити владу.
Це — незаперечний факт,
доведений багатьма політич
ними подіями, фактичним ста
ном справ у країні і респуб
ліках, насильницькими сутяч
ками, спробами скомпромету
вати нову владу і таке інше.

Як комуніст вважаю, що
саме в цей перехідний період
кращі сили партії мають бу
ти спрямовані на організа
ну конструктивну передачу
влади органам народовлад
да. Не слід забувати, що в арсе
налі партії напрацьовано ба
гато прогресивного в керів
ництві народним господарст
вом, організаційській діяль
ності, виконанні контрольних
функцій, вихованні кадрів то
що. Більшість у парламенті

республіки становлять на
родні депутати-комуністи, і
партії нічого боятися втрати
політичних позицій, якщо,
звичайно, їх використовувати
конституційними методами.
Сьогодні виборним пред
ставницьким органам Рад на
родних депутатів не личить
сахатися від прогресивного до
свіду партійної роботи і, біль
ше того, необхідно запозич
увати все краще, що вироб
лено за багато років. Разом з
тим перебороти емоції і не
звалювати все до однієї куп
и — минулі прорахаунки,
правопорушення і беззаконня,
викликані узурпацією влади,
надбання великої творчої
роботи, яку виконував народ
за минулі роки і завдяки
яким наша країна вижила у
найважчі роки війни та відбу
дови. Напрацьовані методи
роботи, які себе виправдали
і завжди вносили конкретну
та чіткість в управлінську
діяльність у загальнодержав
ному масштабі, повторюю,
вкрай необхідно використо
вувати і впроваджувати в
життя.

4. ЯК РОБИТИ?

Чого ж не слід запозичу
вати в старій адміністратив
ній системі, партійній струк
турі? На мій погляд, нам не
потрібне поєднання законо
творчої роботи з суто пар
тійною діяльністю. Адже
партії створені для політич
ної діяльності, парламентсь
кої боротьби, і партійне член
ство не повинно стояти над
законом. Воля партійного лі
дера чи органу будь-якого
гатунку має реалізуватися
лише в системі партійної
структури. А в суспільстві і
депутатській діяльності по
винна діяти невідворотна си
ла закону, який і має бути

ЗАКОНОТВОРЧОЇ І КОНТРОЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

б) завершення організаційної структури органів (дофор
мування постійних Комісій на пропорційній основі)
чення правового статусу постійно діючого Секретаріату
Верховної Ради УРСР;

3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЗАКОНОТВОРЧОЇ І КОНТРОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основними концептуальними принципами законотв
орчої й контрольної діяльності Верховної Ради Української РСР
є: конституційність, законність, демократичність, неухиль
ність виконання законів, підзвітність представницьких ор
ганів народовладда, підпорядкованість низових органів
місцевої влади й самоврядування парламенту республіки.
Реалізація принципів законотв
орчої й контрольної діяль
ності Верховної Ради УРСР здійснюється народними де
путатами Української РСР, Верховною Радою УРСР в сесійний
період, постійними Комісіями Верховної Ради УРСР, Пре
зидією Верховної Ради УРСР, Секретаріатом, Конституцій
ним судом УРСР, Контрольною палатою Верховної Ради
УРСР та іншими конституційними структурними органами
Верховної Ради Української РСР.

4. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

а) постійних Комісій Верховної Ради УРСР
Аналіз роботи постійних Комісій Верховної Ради УРСР
показує, що деякі з них існують формально і потребують
організаційного вдосконалення. Жодна з комісій та їхніх
підкомісій не відображає кількісного співвідношення пер
ламентського розподілу сил. Більшість і опозиція повинні
визначитися і стабілізувати роботу постійних комісій та їх
ніх підкомісій за рахунок пропорційного доукомплектуван
ня складу цих структур народними депутатами Української
РСР. На перспективу (з наступним обранням складу Вер

5. НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ І КОНТРОЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Фундаментальних і спеціальних
конотворчої й контрольної діяль
ності проводиться, а тому діяльність
публіки в нових умовах здійснює
тивних законів розвитку суспільс
ного досвіду, нерідко примітивної
чи інших політичних сил, які вик
правову та економічну ситуації. З
умовах веде до хаосу у викона
ності між старим і новим законо
до «війни законів», а це тягне за
людьми тощо.
При Президії Верховної Ради, Р
демії наук УРСР необхідно створ
ичного забезпечення законотв
орчої, який буде мати подвійне підп
Верховної Ради і названим учасни
порядкування ім наукових або уч
Ця важлива науково-практична
пі може об'єднувати:
а) сектор наукового забезпечен
орної роботи при Інституті де
з відповідними філіялами форм

«ВЕЛИКА СІМЕЙКА» МАЇВ

ЯК УТРИМУЮТЬСЯ «ПЛАЦДАРМИ ДОБРОТИ І МИЛОСЕРДЯ»

У Маїв, Тамарі Миколаївні і Миколі Олександровича, вісімнадцятеро дітей! Правда, ви згодні? Сім з них — свої, кровні: Сергій, Микола, Олександр, Тетяна, Богдан, Тамара, Євгенія. А ще одинадцять вони з'явилися на світло після виходу з дитячих будинків Харківщини. Можна сказати: «сімейний дитубудинг» (це його вжити модний нині термін), але до великої родини Маїв це визначення ніяк не пасує. Бо це — сім'я!

Як добре, що є в нашому жорстокому сьогоденні такі, як Тамара Миколаївна і Микола Олександрович! Хвала світові, що він спарував цих відрізків, краєвців і щирих душою людей! Виявляючись у їхній обличчя, що відпочиває випромінюють заклопотаність і радість, розумієш: так повинно було статися! І все ж запитую, як наважилися на такий неординарний в наш час крок?

На долю Тамарі і Миколі (як і багатьом їхнім ровесникам) випало спільне лихо — колітита. Дитинство добре сказалося на психіці: коли жінки (при маусі, яка більше турбувалася про «мандри» чоловіків, ніж про свою дитину), а чоловіки — про кожна чоловіка на очах «сирітського дому» — сільсько-го дитубудинку, мешкавши якого відверто відрадило його, тобто є батьком.

Життєві шляхи двох добрих людей перетнулися, з'єдналися в одну дорогу любові — це доля і велике розуміння. З кохання вийшли сучасна Тамара Миколаївна багачих диточок, в усюмо потрапили до сирітського будинку Олександровича. А йому, як людині військовий, додавали клопоту аїрки на погони: служба є службою! Не раз чув прощальні погляди з «сирітської країни» (раділином до африканської країни), але Микола Олександрович за дружину не міг дати дитини, привозилися старших дітей (як легко це роблять дитубудинки «валюти»). Так що посидів в сім'ї, в такому училищі шлюбом вдалування офіцера, а Тамара Миколаївна клопоталася при дитках. Зараз Микола Олександрович — полковник, старший викладач кафедри боєвих машин.

Маїл неспроможено на «дечку» під Харковом, завели корову й іншу живність, сім Микола Олександрович за кермо ГАЗ-452 («санітарів» не вийшло з військовий, а мі у військовий частини). А на той крок за «чужими» дітьми їх надихнув випадок: Миколаївна сиділа за книжкою «Ромеоска мадонна» — про Олександра Державину з Ромею, котра жила в 47 років. І раптом! При першій же негоді жінка поїхала до Ромею, поклав на могилу похоронили.

ДО ПЕРШОГО НЕЩАСТЯ

Уперше її одружився в двадцять років. Нелюбові дитини свої знайомай, але, маючи об'єкт тоді поспішати, рано почали будувати сімейне життя. Одне слово, не склалося воно у нас — розставшись з жінкою, Миколаївна написати заяву до ЗАГСу, коли має двадцять вісім. Цього разу, здавалося, поспішати не було, дитини, спочатку був я в прямих. Потім нупили собі з Галиною хату — гроші дали

букетом квітів. Десь у глибині душі Тамара Миколаївна все візула багачина пригодувати сиріток. І потігло до дітей, обділених материнською ласкою: в дитубудинку пригодула сиріток домашніх пирогам, дарувала їм власними руками пошиті платтячка та костюмчики. А потім була передача про побачини Тамари Миколаївни (відлучили погляди диток, убогості помешкань, метрорська постава вихователів), пришло до наміру.

— Коли, візьмо маленьких з дитубудинку?

Хіба мі заперечити дружині Микола Олександрович? Так у квартирі Маїв з'явилася дитинка Олена. А невдовзі з'ясувалося, що в Інтернеті недалеко від Харкова викупується її братик Олексійко. Ясна річ, взяли і його: сестра і брат мають бути разом.

Згодом родину на Холодний Горі поповнили діти-сироти з інших дитубудинків. Четверо — заприписці 90-го року. Звичайно, перш ніж їх узяти, Маї заважили свої можливості. Бо ж підняти на ноги сім'ю дітей — справа в наш час складна, дуже складна! І все ж, незважаючи на скруту, перший на Харківщині «сімейний дитубудинг» став реальністю! Дітям у ньому, як у рідному домі, при турботливості матері і батьків, спочатку заликали, як заявляти, що бачили новий перекут, прийшли діти на очах подружжя оживали, отримували в незначних для них умовах теплої домівки. І Олена і Олексій, і Віталина з Генною (рідні брати), Катерина і Желя, Сергієво, Катріуса і ще четверо малюнків — усі стали затиш'ям Тамари Миколаївни мамою. Бо ж нещадно в народі кажуть:

не та мати, що породила, а та, що приголубила!

У сімействі Маїв панує неписаний закон розподілу «домашніх обов'язків»: кожна дитина має свою ділянку роботи. «Глухонімоти» в квартирі Тамари Миколаївни, а на Миколі Олександровичу — «дівчача» і всі інші «промісли». Доброго опору стаять для батьків старші: Сергій, Микола, Сауко — курсанти танкового училища і Тетяна студентка педучилища.

Звуть про «невеличку сім'ю» Маїв у Жовтневому районі Харкова. Відповідним чином реагують на фант існування «сімейного дитубудинку» місцеві влада і громадськість. Маї одержали ще одну тримісячну квартиру (на своєму поверсі). Іде мова про «відселення» в однокімнатну квартиру старших дітей. Фактично багаторічна сім'я на утриманні Дитячого фонду, але допомагають їй чим можуть і обласна Радна народних депутатів, і профспілка, рада жінок, комитет комсомолу, і звичайно, такево училище (хоч тут більше «проголосили» піти до Миколі Олександровича, ніж реальних зрушень). Була у Маї і голова обласної В. Масельський. А заступник голови Жовтневого райкомкомату А. Дорожко знось навізав на машині з тоїною карпачі: допомога від району Радісо поповняти, приїмали діти на Радісо подарунок від митрополита Харківського і Богодухівського Никодима. Та святий оточується був підозрюваний не менш: «Це ж справний храм добродіє і християнської любові до ближнього».

Але все ж не все так безхмарно в будинку Маїв, як того хотілося б. Двоє диток (матри-нароманка) мають фізичні вади, і Тамара Миколаївна приділяє їм найбільше уваги, тільки їй відомими

прийомами стаять на ноги. А то згоріла «дівчача» (електричне замикання), в там же худоба, птиця, Спаський, відгукуючись, допомогли люди з Чугуївщини: дали корову. А комсомолці Харківського району — поросат, курей, овеч. Зараз Маї завершують будівництво нової дачи.

Аморальний наш побут, знервовані черги і жорстке торговельне безладдя не рідко доводять Тамару Миколаївну до сліз, намагаючись на невдоволених молодих і безсоромних жіночках, нуди, мовляв, преш та лізеш! Дівчата тепер клопоту сім'ї Маїв і нові щин, бо яка вже тут компенсація відшкодувати всі ті витрати! І все ж Маї вважають, що діти в них нічим не обділені. І живність їм краще, ніж у інших «благоточущих» родинках.

«Сімейний дитубудинг» Маїв називають по-різному: «острів доброти», «храм милосердя», «дім радості», а знавцями на професію Миколі Олександровича, назву його «плацдармом». Колісця, у війну, жменюка сміливі закріплювали на квітучій відвоєваної землі, а слідом за ними йшла лавина війська і плацдарм розширювався! Мужик, люди, Тамара Миколаївна і Микола Олександрович, виборюють свій «плацдарм» добра і милосердя в розбурханому, тривожковому світі і квітучих усях до свого порту. Ідуть же, люди, на який поник і буде щасливий так, як «невеличка» сім'я Маїв.

Іван ШКВАРКО.

Харків.
Р. С. Гонорар за публікацію прешується Тамарі Миколаївні Маїв. А для тих, кого схвилювало моє оповіді і хто хоче чимось допомогти їм, їм віддати гроші в адресу: Миколаївна, М. Харків-34, вул. Свердлова, б. 177, к. 52.

ДИТЯ СКАЖЕ, ЯК ЗАВ'ЯЖЕ

Звітаюся зі
— Мамо, коли мене
приніс папачка!
— Двадцять травня...
— Дівчача, як збіглося...
— Сьогодні день мого народження!
Що каже тато?
— Мама дорікає Патри-
кові!

Вже десять годин вечора, а в тісі не спить... Що каже тато, як приїде додому?
— Тато каже: «Що в нас сьогодні не аче-
рію!»

Смешка
— Мамо, чому в мого татка голова покінчал — запитує Патрик.
— Тому що він порозумівся...
— Та коли покінсич?

Бігун
— Мама купила Патрика і приїхав:
— Бач, який красень! Виростає синок, всі дівчата будуть за тобою ганятися...
— Так я ж бігав знайду, що це мій — гордо від-
повідає Патрик.

Дівчата
— Мамо, можна, а піду на вулицю погратися з хлопцями?
— Коли вже татко і мама придуть! — зникає Патрик.
— Сьогодні...
— Мама сестренка...
— Як тільки тато й мама вийдуть з міжми...

Голоди
— Опіку мати:
— Бабуно, а така година, така година!
— Дитя моє, сідай, а хутко наспило тобі нуду...
— Ні, бабуно, не шу я не голодна. Я тільки нім чухаю...

Доросле просять до мам на руки.
— Обійми, — заперечує мама. — Тим же до-
росло...

Якщо доросло, то діти мені чобітки на високіх підборах!

Як мама погрозиться у тата і маму, — пропонує Патрик сусідській Оленці.
— Але ти ж ірод паршивий, — чує у відпо-
відь. — Щоб тебе і на тім світі трапся лихо-
мисливця!

Чому ти накинувся на маму? — дивується Патрик.
— Це так мама говорить на татка, — спокійно мовить Оленка.

Інших немає
— Патріку, чому ти приїждиш до школи з брудними рукавицями — запитує Патрик.
— А мене інших нема...

Не йдуть у лікарі
Патрик запитує сусідської Мишине:
— Ким ти станеш, як виростиш?
— Лікарям, — відпо-
відає товариш.

— Ну й дурень! Лікарем як треба бути, а не за день грош мити!

Говорю конкретно!
— Вам чомусь не розповідала в школі, що таке сестра? — запитує тато Патрика.
— Ні... А що тебе конкретно цікавить?

Микола ВОСНІ.
С. Діпирівське
Діпирівське-рогославське обласлі.

ВИ ПОТРІБНІ КІІЦА

Якщо ви хочете отримати спеціальність, що цінується у всьому світі, якщо ви бажаєте на власні очі побачити світ, якщо ви відчуваєте у собі технічний хист і цінаєтеся авіаційною технікою, новітніми досягненнями науки, прагнете працювати на найсучаснішому устаткуванні та за найсучаснішими методами, — вступайте до Київського Інституту Інженерів цивільної авіації!

На таких восьми факультетах інституту навчаються нині студенти, аспіранти й докторанти: льотної експлуатації повітряних суден, механічному, авіаційного обладнання, авіаційного радіоелектронного обладнання, автоматички й обчислювальної техніки, авіаційних робіт і перелазень, аеропортів, авіаційної наземної техніки.

Від свого заснування в 1933 році Інститут підготував для Аерофлоту та інших відомств нашої держави, для іноземних авіакомпаній багато десятків тисяч висококваліфікованих інженерів. Своєю справою в науковому Інституті навчається успішно кожний його в 1937 році відвідувач Герой Соціалістичної Праці академік АН СРСР генеральний конструктор мікропланів, нинішній вояка В. Чоловий. На авіаційному факультеті Київського політехнічного інституту, з якого вийшло КІІЦА, опанували свої спеціальності інші видатні генеральні конструктори ракетно-космічних систем — С. Корольов, Наумов, випускники ж і багато інших видатних вчених і спеціалістів — їх можна знайти тепер у всіх сферах, адже інституція авіаційна думка тех. де в чому базується на кадрах, що були підготовлені в Києві.

Адже мілість тих, що навчаються, матеріально-технічна база нашого інституту в лекції разів більша, ніж у будь-якому з таких споріднених вузів задуші, як Рязанський інститут інженерів цивільної авіації, Ленінградська академія цивільної авіації, Московський інститут інженерів цивільної авіації, Кіровоградське вище льотне училище, Актюбінське вище льотне училище. Чотирнадцять студентських гуртожитків, дванадцять навчальних корпусів, палац культури, поліклініка, науково-технічна бібліотека, спортивний комплекс, стадіон з футбольним полем, навчальна авіаційно-технічна база з аеродромом, радіологією, спецавтомобілем, експериментально-виробничі майстерні, апарати для літаків, верстати, напіва-труба, термобарометри, тренажерний комплекс, обчислювальний центр — все це і багато чим іншим можуть користуватися студенти, аспіранти й докторанти КІІЦА. Неважно засаду в тому, що наш навчальний заклад поспад одне з провідних місць серед подібних в Європі, ретора Інституту професора П. Наумова. Він очолює кафедру технології ремонту літальних апаратів. Решта наукових підрозділів Інституту також має висококваліфікованих керівників-науковців. Сьогодні тут працюють близько ста докторів наук, професорів, понад п'ятсот кандидатів наук, доцентів. Більшість з них займається активною науковою роботою з актуальних проблем цивільної авіації в рамках науково-дослідного сектору вузу.

Завдяки цьому КІІЦА може створити над тисячу керівних працівників цивільної авіації на факультеті підвищення кваліфікації. Нині в аспірантурі навчаються біль-

ше двохсот радянських і зарубіжних аспірантів і майже триста претендентів на вчений ступінь кандидата наук. За період з 1953 року підготовлено близько тисячі аспірантів, з яких майже сімсот уже успішно захистили дисертації.

На очному та заочному відділеннях КІІЦА навчається багато тисяч студентів в тому числі більше ніж п'ятсот тисяч — з вісімдесяти держав Європи, Азії, Африки, Латинської Америки.

Підготовка радянських очних аспірантів проводиться виключно за цілковитим замовленням підприємств і організацій Аерофлоту та інших відомств, а першу чергу українських. А от щодо зарубіжних очних і заочних аспірантів, то їх підготовка здійснюватиметься в основному на контрактній (або бартерній) основі.

У 1988 році при КІІЦА, як одному з провідних вузів країни, відкрито очну докторантуру. Нині тут навчаються вже двадцять шість докторантів. Інститут готує також аспірантів і претендентів за двадцятьма спеціальностями, а докторантів — за шістьма. Щодо таких спеціальностей, як «Експлуатація повітряного транспорту», «Терта та знос у машинах», «Системи приладів», «Динаміка, балістика і управління рухом літальних апаратів», «Динаміка, міцність машин, приладів і апаратури», то з них наш Інститут є одним з базових у країні у підготовці кандидатів і докторів наук.

Останнім часом керівництво Інституту, факультетів, кафедр багато зробило для перебудови й подальшого підвищення якості та ефективності підготовки науково-педагогічних працівників. Якщо десять років тому щорічно захищали кандидатські дисертації всього двадцять аспірантів і претендентів Інституту, то останніми роками — майже п'ятдесят. Тільки в 1980 році докторські дисертації захистили тринадцять співробітників Інституту. Це одні з найвищих показників поміж подібних вузів країни й республіки. В майбутньому, з урахуванням перших випусків очної докторантури, щорічно захищатимуться п'ятнадцять-двадцять докторських дисертацій докторантами й співробітниками КІІЦА.

Тож такий потужний науковий і професорсько-викладацький потенціал, що буде використаний в майбутньому. Інститут КІІЦА до числа кращих вузів цивільної авіації Європи. Вступайте до Київського інституту інженерів цивільної авіації!

Київський інститут інженерів цивільної авіації отримав прибуток до очної і заочної аспірантури на 1991 рік за такими науковими спеціальностями:

- 01.02.04. Механіка твердого тіла, що деформується.
- 01.02.06. Динаміка, міцність машин, приладів і апаратури.
- 05.01.01. Прикладна геометрія та іміжорна графіка.
- 05.02.03. Системи приводів.
- 05.02.04. Терта та знос у машинах.
- 05.02.01. Аеродинаміка і процеси теплообміну літальних апаратів.
- 05.07.09. Динаміка, балістика і управління рухом літальних апаратів.
- 05.09.03. Електротехнічні комплекси й системи, в тому числі управління й регулювання.
- 05.12.04. Радіолокація і радіонавігація.
- 05.12.17. Радіотехнічні й телевізійні системи та пристрої.
- 05.13.01. Управління в технічних системах.
- 05.13.06. Автоматизовані системи управління.
- 05.13.13. Обчислювальні машини, комплекси, системи й мережі.
- 05.22.13. Навігація й управління повітряними рухами.
- 05.22.14. Експлуатація повітряного транспорту.
- 05.23.01. Будівельні конструкції.
- 05.23.11. Будівництво автомобільних доріг і аеродромів.
- 05.23.17. Будівельна механіка.
- 08.00.05. Економіка, планування, організація управління народним господарством і його галузів.
- 08.00.13. Економіко-математичні методи.
- Прибуток до очної докторантури на 1991 рік за такими науковими спеціальностями:
- 05.01.01. Аеродинаміка й процеси теплообміну літальних апаратів.
- 05.02.04. Терта та знос у машинах.
- 05.02.03. Системи приводів.
- 05.22.14. Експлуатація повітряного транспорту.
- 05.22.13. Навігація й управління повітряними рухами.
- 05.07.09. Динаміка, балістика і управління рухом літальних апаратів.

Повністю оформлений документ приймається «Як ти, що вступає до аспірантури та докторантури, а з травня по 20 вересня 1991 року за адресою: 122008, КІІЦА-58, проспект Космополіте Комарова, 1, відділ докторантури й аспірантури кітця корпусу 1, кімната 219». Зарукаючи до аспірантури й докторантури — з 1 травня 1991 року. Телефон для довідок: 483-72-12. Ми чекаємо!

ДАРУНКИ ДІСТАЛИСЬ АДРЕСАТУ

Широкий болівинський загал знає про те, що в січні нинішнього року футболісти київського «Динамо» готувалися до матчу сезону в Німеччині. Там вони зіграли товаришеский поєдинок з відомим клубом Бундесліги «Штутгарт». Обидва команди, звичайно, цілком результативні. Але були у грі спортивні аспекти й інші мотиви — гумани.

Обидва футбольних колективи домоглися того, що всі кошти, зібрані від продажу квитків, будуть витрачені на придбання медичного устаткування та ліків для членив ліквідації, зокрема для дитячих.

Суму зібрані тоді чималішею — мільйони марок. Німеччині (не боятимось цього слова) виконали своє слово, придбали все, що обили. Насамперед, це дорогий автомобіль, якому належить велика роль у виступах на лінії і устаткуванні, прибув до столиці України. Той, що був призначений на членському матчі чемпіонату Радського Союзу між київським «Динамо» і бразильським «Олімпіком» одностайно на Республіканському стадіоні, став свідком того, як президент ФК «Динамо» (Київ) Віктор Беззерий і члени ради ФК «Штутгарт» Хельмут Шмідт та Карл-Хайнц Лорбер вручили сертифікат на володіння цим автомобілем. Автомобіль, пред'являючи медичні заклади Почарського району і нашою старою асоціації «Чорнілля».

Ці дарунки від серця вже передали ліквідації НОУ 7 (дівчата), 9, 12, 23, першому пологовому будинку.

— Слава Богу не переланих ще добрих людей, — говорить головний лікар сиротньої лікарні Валентина Брудко. — Вони є у всьому світі і в міру можливостей відгукуються на нашу злиску становища. Ми віддали музикантам духового оркестру з Нідерландів, які передали нам ліки. А ще швейцарської групи. Діагноза — СІД, ліки приїздили до Києва до речі, на запрошення ФК «Динамо», американські християни привезли всього потрібного. Але все то дуже ціни речі. Скажімо, хірургічний інструментарій використовували того ж дня. І, звичайно, всі ми розуміли спільним дорученням футбольних клубів Києва та Штутгарту. Це і суке молоко, і апарати АМБУ для реанімації, і тонометри, і накушні кашки конструкції ноші, і пологи, і ліки, і дитячі ваги. Все це добути, як майже все гідно у час. Тому широкі уніли нашим благодушним.

Ну а президент ФК «Динамо» (Київ) Віктор Беззерий зауважив:

— Не можу сказати, що ми такі вже й багаті. Але кошта спільної благодушності акції ФК «Штутгарт» не перша, і зрозуміло, не остання. Робити добро тим, що цього потребують, особливо дітям, справа. І ми не забуватимемо цього ніколи.

Що ж, поступово змінюється наша самотність, інші люди. А це значить, що ми хоч і поволи, але все ж наблизився до справжньої людяності у відносинах.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ХОКЕЙ ЧУТКИ І РЕАЛЬНОСТЬ

Приводом для нашої зустрічі з Василем Фадеевим — одним з тренерів хокеїстів київського «Сокола» стала публікація в «Советском спорте», в якій кореспондент цієї газети в Свердловському розмові про занепад хокейної команди «Автомобіліст». З нею ми намагаємося розгорнути образи однієї з наших команд. Діток з них виправити податися до Києва — так стверджував журналіст.

— Наскільки не відомі вам дієвості? — запитав В. Фадеев.

— Нинішній зв'язав від Свердловських хокеїстів ми не отримували. Попри це, до нас лише 10-річний нападальний з мисльового «Динамо» Руслан Тужинков. Ми дорікаємо цього курсу, але не плем'яються лише за рахунок виконавців своєї СДЮШОР. Беремо їх чимало, хоч після об'єктивності в ШВСМ «Сокол-2». От і цього разу заучували з нашого «физикала» Турнишева, Гончаренка, Бобровникова.

— Ходять чутки, що команда заявила серйозних надворіт?

— Ми не робимо ніяких секретів з цього. Справді, завершили виступати за «Сокол» захисник Ширяков і нападальний Юдашів. Шкода, звичайно, розлучатися з такими відмінними майстрами. Але вони вірою і правдою відступили «Соколу». Тепер подуть грати до Швейцарії.

— А якую клуби виступають якнайкраще?

— На них претендують дві команди — «Да

во» та «Віль». Раміла та Валерій віддають перевагу другому колективу, що знаходиться в місцевому неподачі Цюриха. Але стверджує, що всіма вирішувати Федерація хокею Швейцарії.

— Ви не сказали ще й про тренерський штаб? — Так, Анатолій Богданов підписав контракт з фінішним клубом «Львів» (Тампере) і являючись одним з вершних до країни Суомі. У серпні Анатолій Васильович привезе своїх нових виконавців до Києва. Тут пройде міжнародний турнір, в якому візьмуть участь «Сокол» (Київ), «Львів» (Тампере), «Слован» (Братислава), ШВСМ «Сокол-2» (Київ). І, можливо, ще один клуб з ЧСФР — «Попрад». Було б добре, якщо ці змагання проходили під егідою, скажімо, нашої газети.

— Що «Сокол» робить тепер? — Команда проводить тренувальний збір у Гангаді. І диним має повернутися додому. В червні німа відступити.

Інтерв'ю взяв
Віктор ГЕНЧУК

Теніс

Чотири мільйони — призи «Уімблдона»...

Вперше призова сума знаменитого тенісного турніру в Уімблдоні сягне нинішнього року чотирьох мільйонів фунтів стерлінгів. Що це поведомлює організатори турніру, лише з Лондона кореспондентів виступає Рейтер.

Провідні гравці світу яких незмінно збирає Уімблдон з

24 червня по 7 липня, змагатимуться цього разу за 4010970 фунтів стерлінгів (6,8 мільйона доларів), що на п'ять відсотків перевищує мануальну суму.

Переможець в одиночному розряді одстане 240000 фунтів (410000 доларів), пере-

ІСТИННО КУБКОВИЙ ТУРНІР

Боротьба за золоту олімпійську медаль на коньяковому турнірі-92 в Антверпені (Франція) вирішиться в справжньому фіналі. Такий його статус, який прийняв конгрес Мікранської федерації хокею (ІХФ).

Як і раніше, 12 команд, розподілені на дві підгрупи, спершу проведуть кубковий турнір (можливі з можливими). А потім за системою «плей-офф» по чотирьох найкращих збірних команд підгрупи визначать олімпійського чемпіона: переможець парної гри зіграє з командою, яка посідає четверте місце в другій і т. д. А ті команди, які були в п'ятій і шостій в групі, проведуть між собою кваліфікаційні матчі.

Усього під час 16-денного турніру відбудеться 46 матчів. По підгрупам команди — учасники олімпійського турніру розподілено так:

«А» Швеція, США, Фінляндія, Німеччина, Італія, Польща.

«В» Канада, ЧСФР, ЧСФР, Швейцарія, Норвегія, Нідерланди.

можна — 216000 (368000 доларів).

Хіба можна порівнювати ці «суперпрізи» з першим професійним Уімблдонським турніром 1968 року, коли чемпіон Род Лейвер з Австралії отримав 2000 фунтів, а Біллі-Денні Кінг (США) — 750 фунтів за перемогу в одиночному розряді серед жінок.

БІЛА ФУТБОЛЬНОГО ГЛОБУСА

А ІСПАНІЯ — ПРОТИ Кореспондент агентства Франс Пресс передає з Мадрида.

— Футбольна федерація Іспанії виступає проти членства Гіоратара в Міжнародній федерації футболу (ФІФА). Президент іспанської федерації Анхель Марія Вільяр сказав, що ФІФА заступається його про можливість британської колонії пред'являти до Англії національної федерації Англії підтримувати таний варіант. Іспанія ж вимагає повного суверенітету для Гіоратара, заздалека й так, і не тільки на його футбольну належність.

КОВАЧ КОНСУЛЬТУВАТИМЕ ЗАВАРОВА

Знаменитий футбольний тренер Стефан Ковач, який свого часу працював в легендарним «Аяксом» (Нідерланди), запрошений технічним радником до французького клубу «Нант». Це команда, за яку нині виступає киянин Олександр Заваров, випробує між першою та другою лігами французького футболу.

МІСЦЕ ЗУСТРІЧ ЗМІНИНО Через епідемію холери в Південній Америці чемпіонат світу з футболу серед жінок (він — до 17 років) нині має пройти з 14 серпня по 1 вересня, перенесено з Евадора до Ментни.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Голова Верховної Ради
України РСР

Головний редактор

Сергій ПРАВДЕНКО

Редактор

Олександр БІЛІК

заступник головного редактора

Анатолій ГОРЛОС

заступник головного редактора

Олександр СМІЛЬНОВ

член кореспондент АН УРСР

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Леонід САМОЙЛЕНКО

заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО

заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНЬСЬКИЙ

Віталія СУДДА

відповідальний секретар

Заступник

головного редактора

Анатолій Горлоос

Чергові редактори

Анатолій Вань

наталія Бондаренко

Автори маючі

Анатолій Мірошніч

Евген Українчук

Випускники

Олександр Бондаренко

Оформлення

Володимир Кисельов

Коректори

Лариса Овчиненко

Галина Кабелен

Галина Адамчук

Антоніна Голи

Валентина Пушкі

Світлана Орловська

Ольга Чоповська

Воробейнічкі

Татяна Белюк

Алла Вудковська

Марія Солодок

Ольга Яценко

Світлана Скам'яноч

Літсотис

Віктор Процен

Райса Гринюк

Комітет друку

Віддільництво

«Радський Україна»

22507, Київ-47

прасект Перемоги, 50

Індекс 69955

Тираж 166,300

Передплата ціна

на рік 19 крб 80 коп

330150971

Ретбі — гра чоловіча.

Фото Миколи БОЧКА